

# ФРАНЦУЗЬКИЙ ВПЛИВ НА АНГЛІЙСЬКУ МОВУ В СЕРЕДНЬОАНГЛІЙСЬКИЙ ПЕРІОД: ЗАПОЗИЧЕННЯ ТА ОРФОГРАФІЯ

Доп. - Підлісна М., ПР-23

Наук. кер.- к.філол.н., доц. Кобякова І. К.

Взаємовідношення між англійською та французькою мовами в період XII—XIV ст. становлять одне з важливих питань історії англійської мови. Різноманітні погляди щодо впливу французької мови на англійську групуються навколо питання можливості істотного впливу французької мови на розвиток граматичної будови англійської мови.

1. Прибічники погляду про можливість такого впливу виходять з тієї обставини, що, наприклад, закінчення -s множини іменників у французькій мові (як *sorog* — «сестра» — *sorogs* — «сестри» тощо) мало істотний вплив на посилення ролі закінчення -s, -es як основної форми множини іменників (Einenkel, Sykes та інші).

Протягом певного часу верхівка панівного класу розмовляла французькою мовою (рідною для цих осіб), з часом французька мова набула поширення серед заможних кіл населення і стала державною мовою в країні з англійським населенням. Це слугувало основою для вчення про «класовість» мови та «схрещування» англійської та французької мов.

Більш поміркованих поглядів дотримувались мовознавці, які допускали деякий вплив французької мови на зміни в граматичній будові англійської мови, причому цей вплив міг лише сприяти розвитку певних явищ, але ні в якому разі не бути їх причиною (Jespersen, частково Schuchardt та інші).

2. Вплив однієї мови на іншу може відчуватися перш за все в запозиченнях іншомовних слів, що дійсно мало місце в історії англійської мови. Відносно можливості впливу на граматичну будову слід вказати, що докази прибічників такого погляду виходять з досить хитких позицій.

У мові староанглійського періоду (XI ст.) спостерігаються тенденції до уніфікації та редукції флексії. Протягом XI—

XII ст. цей процес відбувається в північних діалектах, поступово поширюючись на інші діалекти. Уніфікація форми на -s, як основного показника множини іменників, завершилася на півночі в XI ст., в північно-центральних діалектах — в XII ст., в центральних діалектах — протягом першої половини XIII ст., а на початку XIV ст. закінчення -s множини іменників стає загальноприйнятим.

Можливість впливу французької мови зменшується з півдня на північ, принаймні протягом XI—XII ст., коли французька мова була мовою іноземних завойовників. З початку XIII ст. завдяки певним історичним умовам англійська мова набуває значного поширення серед правлячих класів, а пізніше питання про перемогу англійської мови вже не викликає сумніву. (Саме в цей період відбувається поширення, наприклад, згаданого вище закінчення -s з півночі на південь країни.)

Вплив французької мови на граматичну будову англійської (якщо припустити таку можливість) слід чекати протягом періоду, коли перша займала панівне положення, що не підтверджується даними історії мови, або в той час, коли запозичення з французької мови досягають найбільшої кількості (друга половина XIV ст.), що також не можна пояснити мовними фактами. Вплив французької мови на граматичну будову англійської мови міг мати місце в XIII—XIV ст., коли, наслідуючи приклад заможних класів населення, середні класи (про які, як свідчить літописець кінця XII ст., "it is scarcely possible to-day, speaking of free men, to tell who in English, who on Norman race") також намагаються оволодіти французькою мовою.

На цей час англійська мова набула вже такого поширення, що можливість впливу на неї, як загальнонаціональну мову, з боку порівняно невеликої частини населення (рідною мовою якого є англійська!) повністю виключається. Щодо часу, то граматичні зміни в мові (наприклад, уніфікація закінчень множини іменників за типом -s — початок XIII ст. в центральних діалектах)

визначились ще до поширення французької мови серед заможних класів (XIII—XIV ст.).

Аналіз даних історії мови, включаючи й письмові пам'ятки, свідчить про те, що граматичні зміни у мові середньоанглійського періоду відбувались незалежно від поширення та впливу французької мови. Перебільшення можливості впливу французької мови базується на методологічних засадах мовознавців, які виходять з позицій про роль незначної, хоч і найбільш заможної та освіченої частини населення в загальному розвитку мови. В дійсності, виходячи з конкретних історичних умов Англії XII—XIV ст., немає ніяких підстав говорити про можливість впливу французької мови на граматичну будову англійської мови, зокрема на прискорення процесу уніфікації та редукції флексії.

## ТРАНСФОРМАЦІЯ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ В АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Доп. - Ігнат'єва К., ПР-21  
Наук. кер.- к.філол.н., доц. Кобякова І.К.

За останні роки спостерігається інтенсивний розвиток у галузі перекладознавства. Основними причинами цього явища є певне тяжіння світової спільноти до інтеграції. Постійно відбувається обмін набутою інформацією, культурним надбанням. Все це значною мірою зумовлює розвиток перекладознавства, адже будь-яка галузь чи то науки, чи то культури, чи то соціального життя вимагає певного підходу, розуміння, адекватності з боку іншомовних партнерів. Часто при перекладі наукової, технічної чи то економічної літератури перекладач наштовхується на певні реалії, які не мають відповідників у мові перекладу. В таких випадках завдання перекладача полягає в тому, щоб якомога точніше, зрозуміліше і стисліше відтворити їх у трансляторі.

Перекладацькі трансформації становлять значну частину перетворень у процесі перекладу. Більшість перекладацьких